

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Factors Influencing Student's Choice of Political Party, Rajabhat Maha Sarakham University

นายจรรวัฒน์ ตาลป่าหวาน¹ นายจิรภัทร์ อุทัยแสง² นายเจษฎากร แจ่มสี³ สันญา เคนาภูมิ⁴

E-mail: sirikanyakhai@gmail.com

โทรศัพท์: 0635264154

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 9,284 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ 383 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านลักษณะของพรรคการเมือง รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านรูปแบบของหัวหน้าพรรคการเมือง ปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียง และด้านที่มีปัจจัยต่อการเลือกพรรคการเมืองน้อยที่สุด คือ การรับรู้ข่าวสาร - ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ พรรคการเมืองควรให้ความสำคัญกับการสร้างความน่าเชื่อถือ และรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของพรรคการเมือง และภาครัฐควรส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีอิทธิพล, การเลือกพรรคการเมือง, นักศึกษา

Abstract

This research has the objective To study the factors influencing the choice of political party of students at Maha Sarakham Rajabhat University. This research study is a quantitative research study. The population studied is 9,284 students of Maha Sarakham Rajabhat University, years 1-4, who are studying in the academic year 2023. The sample group in this research is 383 people. The tool used in the research is a questionnaire. Statistics used in the research include: Percentage, mean, standard deviation. Results of the study found that factors influencing the choice of political party of students at Maha Sarakham Rajabhat University Overall, it is at the highest level. The factor that has the greatest influence on choosing a political party is the characteristics of the political party, followed by the participation factor. Form factors of political party leaders Factors in campaign format And the aspect that has the least influence on choosing a political party is news awareness. -The suggestion in this research is that political parties should focus on building credibility. and maintain a good image of political parties and the government sector should promote and provide opportunities for citizens to receive information and participate more in politics

Keywords: Influencing factors, choosing a political party, students

---

ค ¹ นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² อาจารย์ประจำ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 9,284 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 384 ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973: 727-728)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมือง และส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมือง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดย ข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์โดยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	128	33.34
	หญิง	256	66.66
รวม		384	100.00
ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่	ชั้นปีที่ 1	124	32.31
	ชั้นปีที่ 2	93	24.21
	ชั้นปีที่ 3	86	22.39

ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 4		81	21.09
รวม		384	100.00
คณะที่สังกัด	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	51	13.28
	ครุศาสตร์	64	16.67
	วิทยาการจัดการ	25	6.51
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	53	13.80
	เทคโนโลยีการเกษตร	36	9.38
	เทคโนโลยีสารสนเทศ	46	11.98
	คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	49	12.76
	คณะนิติศาสตร์	37	9.64
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	23	5.98
รวม		384	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.34 เป็นเพศหญิง จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.31 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.21 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.39 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.09 ข้อมูลด้านคณะที่สังกัด พบว่า คณะครุศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.28 คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.76 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.98 คณะนิติศาสตร์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.64 คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.51 และคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.98 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษา	Mean	S.D	แปลผล
1. ปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียง	4.12	0.72	มาก
2. รูปแบบของหัวหน้าพรรคการเมือง	4.23	0.58	มากที่สุด
3. ลักษณะของพรรคการเมือง	4.40	0.61	มากที่สุด
4. การรับรู้ข่าวสาร	4.06	0.80	มาก
5. การมีส่วนร่วม	4.26	0.70	มากที่สุด
รวม	4.22	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ลักษณะของพรรคการเมือง (Mean=4.40) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (Mean=4.26) ปัจจัยด้านรูปแบบของหัวหน้าพรรคการเมือง (Mean=4.23) ปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียง (Mean=4.1266) และ และปัจจัยที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร (Mean=4.06)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับโกเมศ ขวัญเมือง (2563) การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบเรื่องของ “พรรคการเมือง” ที่ทำให้เห็นพลวัตรของการเกิดขึ้นดำรงอยู่และสิ้นสุดลงของพรรคการเมือง บทบาทของพรรคการเมืองที่มีผลโดยตรงต่อการปกครองประเทศ และการพัฒนาประเทศในทุกๆ มิติ รัฐต่างๆในปัจจุบัน ระบบพรรคการเมืองหลายพรรคระบบพรรคการเมืองสองพรรคและระบบพรรคการเมืองพรรคเด่นพรรคเดียวจะปรากฏตัวอยู่ในรัฐเสรีประชาธิปไตยในขณะที่ระบบพรรคการเมืองพรรคเดียวกีดดำรงอยู่ในรัฐประชาธิปไตยประชาชนหรือรัฐสังคมนิยม อย่างไรก็ตามพรรคการเมืองต่างๆ ในรัฐทั้งหลายเหล่านั้นต่างก็กลายเป็นสถาบันการเมืองที่สำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นพาหนะที่ทำหน้าที่ที่ขับเคลื่อนวิถีชีวิตทางการเมืองของประเทศ พรรคการเมือง ในประเทศต่างๆยังทำหน้าที่ในการเปลี่ยนรัฐบาลอย่างสันติ นอกจากนั้นภาคการเมืองยังมีอิทธิพลต่อการควบคุมบังคับให้รัฐบาลกำหนดแผนนโยบายบริหารประเทศตามนโยบายของพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาล ฉะนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า พรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเสรีนิยมหรือระบอบประชาธิปไตยประชาชนนั้นได้กลายเป็นส่วนประกอบสำคัญของระบอบการเมืองของประเทศนั้นๆ สำหรับในประเทศไทยพบว่าความรู้ ความเข้าใจ และทางปฏิบัติในเรื่อง “พรรคการเมือง” ยังไม่ปรากฏองค์ความรู้ทิศทาง เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารประเทศต่อไปได้อย่างเข้มแข็ง การศึกษาเปรียบเทียบจะทำให้เห็นภาพของการกำเนิดหลักการทฤษฎีบทบาทของพรรคการเมืองสมัยใหม่ และเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับพรรคการเมืองในประเทศอื่นๆซึ่งเป็นประสบการณ์เพื่อนำไปสู่การมีพรรคการเมืองที่มีประสิทธิภาพในการนำพาสังคมไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืนต่อไปอย่างมีเสถียรภาพ

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร สอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวิลวดี บุรีกุล (2554) พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ก่อให้เกิดความสนใจทางวิชาการที่ว่าด้วยเรื่องของพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนเพราะสภาพแวดล้อมทางการเมืองที่กำลังเปลี่ยนไป พรรคการเมืองให้ความสำคัญกับการรณรงค์หาเสียงด้วยการนำเสนอ นโยบายที่จะทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์มากขึ้น จนทำให้พรรคเพื่อไทยสามารถชนะการเลือกตั้งและสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดปรากฏการณ์แบ่งขั้วทางการเมืองที่เริ่มชัดเจนขึ้น ระหว่างพรรคการเมืองที่เคยเป็นรัฐบาล และพรรคการเมืองฝ่ายค้าน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองด้านการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับยุทธพร อิสระชัย (2554) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2554 นับได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญจุดหนึ่งของการเมืองไทย ผลในเชิงรูปธรรมที่เห็นชัดที่สุดคือการเข้ามามีบทบาทของ “การเมืองแบบมวลชน” ในการแทรกตัวเข้าสู่อำนาจรัฐผ่านการเมืองแบบตัวแทนซึ่งแต่เดิมเป็นพื้นที่ของกลุ่มอำนาจเก่าและกลุ่มทุนหรือเป็นปรากฏการณ์ “มวลชนาธิปไตย” การเลือกตั้ง 2554 จึงกลายเป็นเวทีต่อสู้ของแนวคิดและอุดมการณ์ประชาธิปไตยเสรีนิยมสมัยใหม่กับประชาธิปไตยแบบไทยจนเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางว่า ความกระตือรือร้นและการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างล้นหลามในการเลือกตั้งครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงการที่ผู้เลือกตั้งต่างไปลงคะแนนเสียงในเชิงอุดมการณ์มากกว่าเชิงนโยบายหรือเชิงผลประโยชน์เฉพาะหน้าที่จะได้รับนอกจากนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 เพื่อกำหนดวิธีการเกี่ยวกับการเลือกตั้งและสัดส่วนจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งผลต่อโครงสร้างการลงคะแนนเสียงที่เปลี่ยนไปและไม่ได้แก้ไขปัญหาการกระจุกตัวของคะแนนเสียงให้ลดลงหรือเปิดพื้นที่ให้กับพรรคการเมืองหน้าใหม่ๆ ขณะที่พรรคการเมืองในปัจจุบันที่กำลังถูกการเมืองแบบมวลชนแทรกตัวเพื่อเข้าสู่อำนาจรัฐก็จำเป็นที่จะต้องบริหารจัดการทางการเมืองให้ตอบสนองต่อทุกฝ่ายได้ดีภายใต้ภาวะทางสองแพร่งของพรรคการเมืองไทยในระยะเปลี่ยนผ่านเช่นนี้ อีกทั้งโครงสร้างสังคมในชนบทที่เปลี่ยนไปก็ส่งผลต่อการเลือกตั้งและโครงสร้างสังคมการเมืองในระยะยาวอีกด้วย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในปีการศึกษา 2566 ผลการศึกษาวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงจำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 และเพศชายจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.34 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.31 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.21 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.39 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.09 จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านลักษณะของพรรคการเมือง รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านรูปแบบของหัวหน้าพรรคการเมือง ปัจจัยต่อมาคือ ปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียง และปัจจัยที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร ให้ข้อมูลแก่นักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ ในเรื่องสิทธิ บทบาทหน้าที่ของตนเองในทางการเมือง เพื่อให้ นักศึกษามีความตระหนักถึงหน้าที่ของตนเอง และอยากเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น
2. นโยบายของพรรคการเมืองเป็นสิ่งสำคัญที่พรรคการเมืองควรพิจารณากำหนดให้รอบคอบ และคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง และมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรพิจารณา นโยบายของพรรคการเมืองอย่างมีวิจารณญาณ เพราะนโยบายเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินนโยบายของรัฐบาลในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกพรรคการเมืองด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นปัจจัยทางตรงหรือปัจจัยทางอ้อมต่อการเลือกพรรคการเมืองของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- โกเมศ ขวัญเมือง. (2563). พรรคการเมืองเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ถวิลลิตี บุรีกุล. (2554). การเมืองเรื่องเลือกตั้งและปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองและผู้สมัคร. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- มนตรี เจนวิทย์การ (2548). พรรคการเมืองขนาดเล็กในการเมืองและการเลือกตั้งของไทย. วารสารสถาบันพระปกเกล้า. -3(1), 23-38.
- _____. พรรคการเมืองขนาดเล็กในการเลือกตั้งเป็นการทั่วไป 3 กรกฎาคม 2554: การวิเคราะห์พัฒนาการเชิงเปรียบเทียบ. วารสารสถาบันพระปกเกล้า. 9: 2 (พ.ค.-ส.ค.): 74-104.
- ยุทธพร อีสริชัย. (2554). วาระเลือกตั้ง : บทวิเคราะห์ว่าด้วยการเลือกตั้ง. สถาบันพระปกเกล้า.
- คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2565). ทางเลือกระบบเลือกตั้งในห้วงเวลาแห่งความโกลาหลของไทย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.